

ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ ПОВ'ЯЗАНІ З ВІДХОДАМИ ТА ВИРІШЕННЯ ЦИХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНІ

студентка Гончарова В.В.

(науковий керівник асп. Шевченко Т.І.)

Охорона навколишнього середовища нині дедалі більше стає невід'ємною частиною економічної політики сучасного суспільства. Україна відзначається безпрецедентними для Європи обсягами утворення та накопичення відходів, у тому числі токсичних. Це зробило проблему поводження з ними однією з головних у справі охорони довкілля та екологічної безпеки в цілому. Але водночас у суспільстві не склалося реального усвідомлення ризиків, пов'язаних з відходами. На території України накопичено значний обсяг відходів. Питання ліквідації відходів, у першу чергу токсичних і не придатних пестицидів, є актуальним для всіх регіонів України і потребують вирішення на державному рівні. Не вирішується головне завдання створення інфраструктури поводження з невідомими відходами головною складовою є еколого безпечне знешкодження.

Екологічний ризик є ймовірність виникнення будь-якої екологічної проблеми в цілому або ймовірність небажаної зміни окремих показників якості довкілля. Екологічні ризики є ймовірнісною характеристикою реалізації екологічної небезпеки, і вони в принципі є визначальними й при визначенні природоохоронно-реабілітаційних заходів. Формування сучасних суспільних відносин у цій сфері потребує ґрунтованого теоретичного аналізу.

У 90-ті роки ХХ ст. в Україні спостерігалось зменшення обсягів утворення відходів. Починаючи з 2000-2001 років, відходи демонструють зворотну тенденцію до повторного зростання. Красномовним свідченням цього є динаміка показників утворення і накопичення різних відходів у розрахунку на одиницю реального валового внутрішнього прибутку, на одиницю території тощо, наведена в таблиці 1. Проаналізувавши - можна зробити наступні висновки: постійне зростання протягом 8 років спостерігається у показниках «Шкідливі викиди в атмосферу токсичних відходів на 1млн. ВВП» спостерігається тенденція постійного зниження, це пов'язано із тим, що ВВП в Україні постійно зростає, але показники індикаторів відходів на 1 млн. ВВП протягом даного періоду залишаються майже незмінними, коливаються в межах 0,2-0,5. Частка забруднених вод на території України з 2001р постійно зростає.

Таблиця 1

Динаміка індикаторів Природоохоронної діяльності в Україні

Показники індикатори	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Інтенсивність утвор.відходів, т на 1млн грн ВВП	5,87	5,34	6,21	6,65	6,41	6,36	6,11	5,89
Інтенсивність токсичних відходів, кг на млн ВВП	40	32	35	31	28	18	23	20
Рівень використ.відходів як вторин.сировини	40,4	44,2	39,7	41,2	58,4	60	52,2	58,5
Забруд. скидні води у загальному водовідведенні, %	34	38	34	30	28	29	31	37
Шкідливі викиди в атмосферу, т на 1км ² території	9,9	10	9,7	9,8	10	10,1	10,1	10,3

Програми діяльності Кабінету Міністрів впродовж останніх років постійно декларують увагу до вирішення проблеми відходів, але їм бракує, як конкретики так і послідовності у виконанні прийнятих рішень. Послаблення контролю над розв'язанням проблеми відходів, стало прийняття ВРУ 23 грудня 2004р ЗУ «Про внесення зміни до статті 4 ЗУ «Про відходи». Цей закон став прикладом зухвалого лобіювання корпоративних інтересів, оскільки безпідставно вивів з-під сфери дії закону багатомільйонні за тоннажем відходи.

Щодо проблем загального нормативного регулювання, зазначимо: нерозвинутим залишається регулятивний та організаційно економічний механізм стимулювання підприємницької діяльності, спрямованої на нарощування темпів утилізації відходів;

не відповідає європейській практиці за концептуальними засадами система платежів за утворення та розміщення відходів;

не реформується система державного статистичного обліку відходів і не розробляється їхня нова статистична класифікація.

Перехід до ринкових засад господарювання значною мірою визначає специфіку використання і відтворення природних ресурсів України.